

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-171-06

Druk nr 1242
Warszawa, 6 grudnia 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy - Kodeks pracy wraz z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy – Kodeks pracy

Art. 1. W ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) w ust. 3:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Sprawy, o których mowa w ust. 1, 2 i 2c, reguluje, w drodze zarządzenia, w odniesieniu do:”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) Biura Bezpieczeństwa Narodowego – Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego;”,

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, dla komórek organizacyjnych wykonujących zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w urzędach obsługujących organy państwowe i państwowych jednostkach organizacyjnych, innych niż wymienione w ust. 3, oraz w urzędach obsługujących organy jednostek samorządu terytorialnego i in-

nych samorządowych jednostkach organizacyjnych:

- 1) sposób klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji ze względu na okresy jej przechowywania,
 - 2) sposób:
 - a) przekazywania materiałów archiwalnych do Centralnego Archiwum Wojskowego,
 - b) brakowania dokumentacji niearchiwalnej,
 - 3) wymagania techniczne, jakim powinny odpowiadać formaty zapisu i informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne
– uwzględniając szczególny charakter dokumentacji oraz potrzebę jej ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem.
5. Zarządzenia dotyczące określenia sposobu kwalifikowania dokumentacji ze względu na okresy jej przechowywania, w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz w Agencji Wywiadu, stanowią tajemnicę państwową.”;

2) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. Organy państwowe i państwowe jednostki organizacyjne, organy jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządowe jednostki organizacyjne, partie polityczne, organizacje polityczne, spółdzielcze i inne organizacje społeczne oraz inne niepaństwowe jednostki organizacyjne, a także kościoły i związki wyznaniowe, u których

powstają bądź które przechowują materiały archiwalne, są obowiązane zapewnić należyte warunki ich przechowywania, chronić je przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą oraz zapewnić konieczną konserwację tych materiałów.”;

3) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Dyrektor właściwego archiwum państwowego może wydać decyzję o zabezpieczeniu materiałów archiwalnych wchodzących do narodowego zasobu archiwalnego przez przeniesienie ich do tego archiwum, aż do czasu ustania zagrożenia, jeżeli istnieje uzasadniona obawa ich zniszczenia, uszkodzenia lub utraty, w szczególności przez wywiezienie za granicę bez zezwolenia, o którym mowa w art. 14.”;

4) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Materiały archiwalne są udostępniane po upływie 30 lat od ich wytworzenia.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Niezależnie od wieku materiałów archiwalnych można, w drodze decyzji, odmówić ich udostępnienia, jeżeli:

1) stan fizyczny materiałów archiwalnych nie pozwala na udostępnienie;

2) udostępnienie miałyby spowodować naruszenie:

a) prawnie chronionych interesów Państwa, jednostek organizacyjnych i obywateli,

b) tajemnic ustawowo chronionych.”,

c) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może określić szczególne wypadki i tryb wcześniejszego udostępniania materiałów archiwalnych, uwzględniając wymogi, o których mowa w ust. 1a pkt 2.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb udostępniania materiałów archiwalnych znajdujących się w archiwach wyodrębnionych, z wyłączeniem archiwum wyodrębnionego Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, w tym:

1) sposób postępowania z materiałami archiwalnymi zawierającymi informacje stanowiące tajemnice ustawowo chronione, w szczególności tajemnicę państwową lub służbową albo dane osobowe podlegające ochronie,

2) zakres udostępniania dokumentacji dotyczącej osób fizycznych tym osobom dla celów własnych,

3) szczególne wypadki wcześniejszego udostępniania materiałów archiwalnych,

4) odpłatność za udostępnianie materiałów archiwalnych w przypadku ponoszenia przez archiwum dodatkowych kosztów z tego tytułu,

5) odpłatność za sporządzenie reprodukcji materiałów archiwalnych

– uwzględniając szczególny charakter dokumentacji i potrzebę jej ochrony przed nieuprawnionym

ujawnieniem oraz wysokość wydatków ponoszonych w związku z udostępnieniem materiałów archiwalnych.”;

5) w art. 19:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Właściwymi organami w sprawach archiwów wyodrębnionych w zakresie określonym przepisami ustawy są odpowiednio:

- 1) Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych i minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 2) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu;
- 3) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 4) Szefowie: Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 5) Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Obrony Narodowej jest organem właściwym w sprawach kontroli archiwów wyodrębnionych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. d, z wyjątkiem archiwów wyodrębnionych utworzonych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnym Biurze Antykorupcyjnym. Minister Obrony Narodowej może upoważnić do wykonywania kontroli Szefa Centralnego Archiwum Wojskowego.”;

6) w art. 21:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 2,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, dotyczących podległych mu archiwów państwowych, może wydawać zarządzenia.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do archiwów wyodrębnionych.”;

7) w art. 22:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) archiwa wyodrębnione;”,

b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) biblioteki i muzea, przechowujące materiały archiwalne, które wchodzą do państwowego zasobu archiwalnego, oraz gromadzące określone w art. 15 ust. 2 materiały archiwalne stanowiące państwowy zasób archiwalny:

a) których organizatorem jest:

- minister lub kierownik urzędu centralnego,
- jednostka samorządu terytorialnego,
- państwowa jednostka organizacyjna,

b) działające w państwowych jednostkach organizacyjnych i w samorządowych jednostkach organizacyjnych.”;

8) w art. 28 uchyla się pkt 2;

9) art. 29-31 otrzymują brzmienie:

„Art. 29. 1. Archiwami wyodrębnionymi są:

- 1) archiwum Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) archiwum Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) archiwum Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) archiwum Prezesa Rady Ministrów – w zakresie zadań związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa;
- 5) archiwum Biura Bezpieczeństwa Narodowego;
- 6) archiwa:
 - a) urzędu obsługującego Ministra Obrony Narodowej oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez tego Ministra – w zakresie działu administracji rządowej obrona narodowa,
 - b) urzędów obsługujących ministra właściwego do spraw wewnętrznych i ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez tych ministrów – w zakresie działów administracji rządowej sprawy wewnętrzne i sprawy zagraniczne,
 - c) komórek organizacyjnych wykonujących czynności w zakresie wywiadu skarbowego w jednostkach organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez mi-

nistra właściwego do spraw finansów publicznych – w zakresie tych czynności,

d) komórek organizacyjnych wykonujących zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w innych niż wymienione w lit. a i b urzędach obsługujących organy państwowe i państwowych jednostkach organizacyjnych oraz w urzędach obsługujących organy jednostek samorządu terytorialnego i innych samorządowych jednostkach organizacyjnych – w zakresie tych zadań;

7) archiwa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu;

8) archiwum Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

9) archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

2. Archiwa wyodrębnione obejmują zasięgiem działania obszar całego Państwa lub jego część.

3. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych, minister właściwy do spraw finansów publicznych, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu i Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określą, w drodze zarządzeń, organizację pod-

ległych im i przez nich nadzorowanych archiwów wyodrębnionych, uwzględniając w szczególności zakres ich działania.

4. Szef Kancelarii Sejmu, Szef Kancelarii Senatu, Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego oraz Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określają, w drodze zarządzeń, organizację podległych im i przez nich nadzorowanych archiwów wyodrębnionych, uwzględniając w szczególności zakres ich działania.
5. Do spraw nieuregulowanych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące archiwów państwowych.
6. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których działają archiwa wyodrębnione, o których mowa w ust. 1 pkt 6 lit. d, z wyjątkiem archiwów wyodrębnionych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, tworzą i określają ich organizację, w drodze zarządzeń, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej.

Art. 30. Zasób archiwalny archiwów: Sejmu, Senatu i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowią materiały archiwalne powstałe i powstające w toku ich działalności, a także ich zasób historyczny.

Art. 31. 1. Zasób archiwalny archiwów wyodrębnionych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 4-8, stanowią materiały archiwalne powstałe i powstające w toku działalności:

- 1) Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – w zakresie zadań związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa;
- 2) organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego;
- 3) urzędów obsługujących Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych i ministra właściwego do spraw zagranicznych;
- 4) komórek organizacyjnych wykonujących czynności w zakresie wywiadu skarbowego w jednostkach organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 5) komórek organizacyjnych wykonujących zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w innych niż wymienione w art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. a i b urzędach obsługujących organy państwowe i państwowych jednostkach organizacyjnych oraz w urzędach obsługujących organy jed-

nostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostkach organizacyjnych – w zakresie tych zadań.

2. Zasób archiwalny archiwum wyodrębnionego, podległego ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, obejmuje również dokumenty przesyłane i składane przez obce podmioty prawa międzynarodowego.
3. Zasób archiwalny archiwum wyodrębnionego, podległego Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, stanowią materiały archiwalne określone w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.¹⁾), a także powstałe w toku działalności tego Instytutu.”;

10) w art. 32 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

- „2. Materiały archiwalne dotyczące wykonywania zadań w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, wytworzone i zgromadzone w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 4, są przekazywane do Centralnego Archiwum Wojskowego.
3. Materiały archiwalne wytworzone i zgromadzone w komórkach organizacyjnych wykonujących zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w urzędach obsługujących organy, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz w jednostkach i komórkach organizacyjnych,

o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5, podlegają przekazaniu do archiwów państwowych na zasadach określonych w ust. 1.”;

11) w art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Archiwa zakładowe tworzy się w państwowych jednostkach organizacyjnych oraz w jednostkach samorządu terytorialnego i innych samorządowych jednostkach organizacyjnych, w których powstają materiały archiwalne. W razie potrzeby w jednostkach tych można utworzyć więcej niż jedno archiwum zakładowe.”;

12) art. 36:

a) w ust. 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zapewnić prowadzenie ewidencji dokumentacji przechowywanej w składnicach akt.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dokumentacja przechowywana w składnicach akt służy potrzebom jednostek, w których składnice te zostały utworzone. W wyjątkowych wypadkach jest ona udostępniana osobom trzecim za zezwoleniem kierownika jednostki organizacyjnej, w której istnieje składnica akt.”;

13) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Jednostkom organizacyjnym, z uwagi na ich szczególny charakter lub zadania, na ich wniosek, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych może powierzyć na stałe lub na czas określony gromadzenie i przechowywanie materiałów archiwalnych, określając przy tym warunki powierzenia.”;

14) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Biblioteki i muzea wymienione w art. 22 ust. 2 pkt 2, które gromadzą i przechowują materiały archiwalne wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego, w zakresie tych materiałów pełnią funkcje jednostek państwowej sieci archiwalnej.”;

15) w art. 41:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niepaństwowy zasób archiwalny tworzą materiały archiwalne, które nie wchodzą do państwowego zasobu archiwalnego.”,

b) uchyla się ust. 3;

16) w art. 43 uchyla się ust. 2 i 3;

17) uchyla się art. 48-51;

18) w art. 51p:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do środków na pokrycie kosztów przechowywania dokumentacji przez archiwum państwowe, które przejęło ją w trybie określonym w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.²⁾), z tym że uprawnienia organu podatkowego, przewidziane w tych przepisach, przysługują dyrektorowi archiwum państwowego. Jeżeli egzekucja kosztów przechowywania dokumentacji przejętej przez archiwum państwowe okaże się bezskuteczna, wówczas koszty te są

pokrywane ze środków będących w dyspozycji Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.”,

b) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Wysokość środków finansowych na pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 7, ustala dyrektor archiwum państwowego, w drodze decyzji, uwzględniając konieczne wydatki związane z przechowywaniem dokumentacji.

9. Do postępowania w sprawie ustalenia kosztów, o których mowa w ust. 7, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.³⁾).”;

19) art. 51s otrzymuje brzmienie:

„Art. 51s. Dokumentacja przekazywana do dalszego przechowywania w trybie określonym w art. 51p ust. 1 lub 3-5 powinna być przed przekazaniem uporządkowana; do porządkowania dokumentacji stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 5 ust. 2, z wyłączeniem obowiązku opatrywania poszczególnych stron dokumentacji kolejnym numerem.”;

20) w art. 51u:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) od dnia zakończenia pracy u danego pracodawcy – dla dokumentacji osobowej;”,

b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Przepisy art. 51p ust. 6-9 stosuje się odpowiednio.

6. Dokumentacja przekazywana przez pracodawcę do dalszego przechowywania powinna być przed przekazaniem uporządkowana; do porządkowania dokumentacji stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 5 ust. 2, z wyłączeniem obowiązku opatrywania poszczególnych stron dokumentacji kolejnym numerem.”;

21) art. 51w otrzymuje brzmienie:

„Art. 51w. Do zadań archiwum państwowego, o którym mowa w art. 51u ust. 3, należy w szczególności ewidencjonowanie, przechowywanie, zabezpieczanie i udostępnianie przejętej dokumentacji oraz wydawanie z niej odpisów i kopii; archiwum może wykonywać także inne zadania przewidziane w ustawie dla archiwów państwowych.”;

22) w rozdziale 4b po art. 51w dodaje się art. 51z w brzmieniu:

„Art. 51z. 1. Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych może wydać decyzję nakazującą złożenie dokumentacji, która należała do pracodawcy wykreślonego z Krajowego Rejestru Sądowego lub z ewidencji działalności gospodarczej, na odpłatne przechowywanie we wskazanym archiwum państwowym, jeżeli istnieje zagrożenie jej zniszczenia, w szczególności na skutek oddziaływania czynników atmosferycznych lub bezprawnego działania osób trzecich, a brak jest podstaw prawnych do jej przekazania innemu podmiotowi do dalszego przechowywania.

2. Przed wydaniem decyzji Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych dokonuje oceny dokumentacji w miejscu, w którym się ona znajduje.
3. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.
4. Do wykonania przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych czynności związanych z oceną, o której mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.⁴⁾), dotyczące zabezpieczenia wykonania obowiązków o charakterze niepieniężnym.
5. Koszty przejęcia, zewidencjonowania, przechowania i konserwacji dokumentacji przez archiwa państwowe ponoszą solidarnie osoby zarządzające lub pełniące funkcje organu zarządzającego pracodawcy w dniu jego wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego lub ewidencji działalności gospodarczej.
6. Przepisy art. 51p ust. 6-9 stosuje się odpowiednio.”;

23) uchyla się art. 55.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 94 po pkt 9a dodaje się pkt 9b w brzmieniu:

„9b) przechowywać dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników w warunkach niegrożących uszkodzeniem lub zniszczeniem,”;

2) w art. 281 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) pozostawia dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników w warunkach grożących uszkodzeniem lub zniszczeniem”.

Art. 3. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 17 ust. 2 i 3 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 17 ust. 2 i 3 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, z 2000 r. Nr 48, poz. 553, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 139, poz. 1326, z 2005 r. Nr 64, poz. 567, Nr 167, poz. 1398 i Nr 222, poz. 1914 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

- ⁴) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 157, poz. 1119 i Nr 187, poz. 1381.
- ⁵) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 133, poz. 935.

UZASADNIENIE

Projektowana nowelizacja ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) ma na celu przede wszystkim zmianę przepisów dotyczących archiwów wyodrębnionych.

W obecnym stanie prawnym – art. 29 ust. 1 – archiwami wyodrębnionymi są: archiwum Sejmu, Senatu, urzędu Prezydenta, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, archiwa jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministrów właściwych do spraw obrony narodowej, spraw wewnętrznych i spraw zagranicznych – w zakresie tych działów administracji rządowej, a także archiwa komórek organizacyjnych wykonujących czynności w zakresie wywiadu skarbowego w jednostkach organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych – w zakresie tych czynności.

Projekt zakłada istnienie archiwów wyodrębnionych w komórkach organizacyjnych wykonujących zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w państwowych jednostkach organizacyjnych, innych niż posiadające dotychczas takie archiwa, oraz w samorządowych jednostkach organizacyjnych (znowelizowany art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. d).

Praktyka wykazuje, że zadania obronne w coraz większym stopniu są także wykonywane poza ministerstwami (urzędami) tradycyjnie zajmującymi się sprawami obronności i bezpieczeństwa państwa. Obok organów administracji publicznej rzecz dotyczy m.in. spółek Skarbu Państwa pracujących na potrzeby obronności.

Potwierdzony zostaje ponadto status archiwum Biura Bezpieczeństwa Narodowego jako archiwum państwowego wyodrębnionego.

Materiały archiwalne wytwarzane w związku z zadaniami obronnymi nie powinny – ze względu na ich charakter – trafiać do archiwów państwowych podległych Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych, toteż proponuje się, aby materiały takie przekazywane były z archiwów wyodrębnionych do Centralnego Archiwum Wojskowego (projektowany art. 32 ust. 2). Wymogi bezpieczeństwa przemawiają za gromadzeniem tego typu materiałów w jednostce, która z jednej strony jest wyspecjalizowana w pracach archiwalnych, a z drugiej – funkcjonuje w resorcie najściślej związanym z zagadnieniami szeroko rozumianej obronności. Przekazaniu do CAW nie podlegałyby materiały archiwalne wytworzone i zgromadzone w archiwach wyodrębnionych niewymienionych w art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. d.

Organizację archiwów wyodrębnionych określają obecnie zarządzenia właściwych organów wydawane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (art. 29 ust. 3). W odniesieniu do archiwów z art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. d projekt zakłada wydawanie zarządzeń w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej (projektowany art. 29 ust. 6). Archiwa te zostałyby objęte kontrolą Ministra Obrony Narodowej (projektowany art. 19 ust. 3).

Dzisiejsze przepisy stwarzają wątpliwości co do możliwości działania archiwów wyodrębnionych w ministerstwach oraz w organach podległych i nadzorowanych przez niektórych ministrów.

Przedstawiona propozycja ustawy zmierza do usunięcia wątpliwości interpretacyjnych związanych z tworzeniem archiwów wyodrębnionych w niektórych strukturach administracji rządowej. Zgodnie z nowym art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. a i b archiwami państwowymi wyodrębnionymi będą również archiwa wymienionych w tym przepisie ministerstw, a także archiwa organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez właściwych ministrów.

Art. 12a jest odpowiednikiem uchylanego art. 51, jednak odnosi się do całego narodowego zasobu archiwalnego, a nie – jak uprzednio – jedynie do materiałów archiwalnych wpisanych do rejestru (rejestr zostaje zniesiony, o czym mowa w dalszej części uzasadnienia). Z uwagi na uniwersalny charakter art. 12a, przepis został zamieszczony w rozdziale 2.

Uchylenie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego (dotychczasowy art. 16 ust. 2) jest podyktowane niemożnością praktycznego wskazania innych celów korzystania z materiałów archiwalnych niż cele wskazane w art. 16 ust. 1.

Zmiana ust. 1 i 1a w art. 17 ma na celu doprecyzowanie dotychczasowej regulacji. W ust. 1a zostały wskazane sytuacje, w których można odmówić udostępnienia materiałów archiwalnych.

Ust. 1a w art. 21 ma służyć Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych w sprawowaniu nadzoru nad podległymi archiwami państwowymi. Aby móc wydawać zarządzenia regulujące działalność archiwów państwowych, Naczelny Dyrektor potrzebuje uprawnienia wyraźnie określonego w przepisie prawa.

Zmiany dotyczące art. 12, art. 21 ust. 1 pkt 2, art. 28 pkt 2, art. 41 ust. 3, art. 43 ust. 2 i 3, art. 48-51 i art. 55 wiążą się z likwidacją instytucji rejestru niepaństwowego zasobu archiwalnego. Przez dwadzieścia lat przepisy te pozostawały martwe, nie wpłynął ani jeden wniosek o wpisanie materiałów archiwalnych do rejestru.

Zmiana art. 22 ust. 2 pkt 2 i art. 39 ust. 1 ma na celu dostosowanie tych przepisów do zmienionych warunków ustrojowych (przywrócenie samorządu terytorialnego) oraz do obecnej organizacji bibliotek i muzeów (dzisiejsze przepisy powstały w okresie obowiązywania ustawy o bibliotekach z 1968 r. i ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach z 1962 r.).

Zmieniony art. 33 ust. 1 pozwoli utworzyć w jednostce organizacyjnej więcej niż jedno archiwum zakładowe, jeżeli będzie to potrzebne ze względu np. na złożoną strukturę danej jednostki.

Doprecyzowany art. 38 stanowi, że powierzając przechowywanie materiałów archiwalnych, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych określa warunki powierzenia.

Modyfikacja brzmienia art. 51s i 51u ust. 6 ma usunąć wątpliwości interpretacyjne co do zakresu stosowania przepisów wydanych na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy „archiwalnej” do porządkowania dokumentacji osobowej i płacowej przekazywanej do dalszego przechowywania.

Zmiana brzmienia art. 51u ust. 1 pkt 1 ma służyć synchronizacji tego przepisu z art. 125a ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.).

Zmiana brzmienia art. 51w służy ujednoczeniu terminologii stosowanej w tym przepisie i w art. 51o ust. 1 w odniesieniu do rodzajów dokumentów wydawanych z dokumentacji osobowej i płacowej.

Proponowany art. 51z ma zabezpieczyć pracowników przed bezpowrotną utratą dokumentów potrzebnych do celów emerytalno-rentowych. Nie nakłada przy tym żadnych nowych obowiązków na pracodawców, w tym na przedsiębiorców.

W odniesieniu do dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców pewne zabezpieczenie stwarza już art. 51u, dotyczy on jednak wyłącznie przypadków dysponowania tą dokumentacją w trakcie postępowania likwidacyjnego lub upadłościowego.

Niestety zdarzają się coraz częściej przypadki porzucania dokumentacji, w tym akt pracowniczych, przez nierzetelnych pracodawców, mimo że z różnych aktów normatywnych wynika obowiązek przechowywania dokumentacji. Proponowany przepis pozwalałby Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych interweniować w sytuacjach uzasadnionych ważnymi względami społecznymi. Dokumentacja pracownicza trafiałaby w praktyce do Archiwum Państwowego Dokumentacji Osobowej i Płacowej.

Przepis o wykroczeniu (art. 281 pkt 7 Kodeksu pracy) dodany został w związku z sugestią, aby wprowadzić instrument zapobiegający nasilaniu się zjawiska porzucania dokumentacji pracowniczej przez likwidowanych pracodawców.

Wydatki związane z wdrożeniem ustawy zostaną pokryte w ramach środków zaplanowanych w części 29 budżetu państwa – Obrona narodowa.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Konsultacje projektu

Przedmiotowa regulacja poddana została konsultacjom społecznym z następującymi podmiotami:

- Sekretariatem Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność”,
- Federacją Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki,
- Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- Konfederacją Pracodawców Polskich.

W trakcie konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag.

Ponadto projekt został uzgodniony z:

- organami administracji rządowej,
- Szefami Kancelarii Prezydenta, Sejmu i Senatu,
- Instytutem Pamięci Narodowej – Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Biuletynie Informacji Publicznej oraz uwzględniony w „Programie prac legislacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (lipiec-grudzień 2006)” oraz w „Programie prac legislacyjnych Rady Ministrów (lipiec-grudzień 2006)”, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

W trakcie uzgodnień oraz w wyniku zamieszczenia projektu ustawy w BIP inne podmioty i osoby nie wykazały zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Projekt spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa, ponieważ niezbędne będzie dokonanie zmian organizacyjnych i etatowych w: Centralnym Archiwum Wojskowym, Archiwum Instytucji Ministerstwa Obrony Narodowej w Modlinie oraz w Archiwum Wojsk Lądowych w Warszawie wraz z podległymi filiami w Krakowie, Toruniu i Wrocławiu.

Zmiany te objęłyby:

- utworzenie – na bazie istniejącej sekcji nadzoru archiwalnego – wydziału nadzoru archiwalnego w Centralnym Archiwum Wojskowym,
- zwiększenie o 12 etatów (1 etat oficera starszego i 11 etatów pracowników służby cywilnej),
- zapewnienie dodatkowej powierzchni magazynowej w Centralnym Archiwum Wojskowym.

Przewidywane wydatki osobowe:

- łącznie płace w skali roku ok. 418 000 zł,
- podróże służbowe w skali roku ok. 83 500 zł,
- jednorazowe koszty organizacyjno-etatowe związane z utworzeniem stanowisk pracy ok. 60 000 zł.

Zapewnienie dodatkowej powierzchni magazynowej (250 m²) wymaga wydatków ok. 300 000 zł, zaś wyposażenie magazynów – ok. 340 000 zł (przy zastosowaniu systemu regałów przesuwanych).

Szacunkowy koszt proponowanych zmian wyniósłby ok. 1 201 500 zł, z czego kwota 700 000 zł to jednorazowe obciążenie dla budżetu (dodatkowa powierzchnia magazynowa, wyposażenie magazynów, utworzenie stanowisk pracy), natomiast kwota 501 500 zł byłaby wydatkowana każdego roku (płace, podróże służbowe).

Wydatki zostaną pokryte w ramach środków zaplanowanych w części 29 budżetu państwa – Obrona narodowa.

Regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie przedmiotowej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Skutki prawne regulacji

Wejście w życie przedmiotowej ustawy pozwoli na poprawę organizacji archiwów w organach administracji rządowej oraz stworzenie podstaw prawnych utworzenia i działania archiwów wyodrębnionych w komórkach organizacyjnych wykonujących zadania z zakresu obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w tych państwowych jednostkach organizacyjnych, w których archiwów wyodrębnionych nie tworzono, jak również w samorządowych jednostkach organizacyjnych.

Stworzone zostaną mechanizmy przejmowania do archiwów państwowych dokumentacji osobowej i płacowej, ważnej ze względów społecznych, a porzuconej przez nierzetelnych pracodawców.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT/2824/2006/DP/km

Warszawa, 14.11. 2006 r.

Pani Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy-Kodeks pracy, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Panią Ewę Ośniecką - Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-171-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projekt przedmiotowej regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Kazimierz M. Ujazdowski
Minister Kultury i
Dziedzictwa Narodowego

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia.....

w sprawie zasad klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji ze względu na okresy jej przechowywania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do Centralnego Archiwum Wojskowego i brakowania dokumentacji niearchiwalnej przez komórki organizacyjne wykonujące zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzone w urzędach obsługujących organy państwowe i państwowych jednostkach organizacyjnych oraz samorządowych jednostkach organizacyjnych

Na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217, Nr ..., poz. ... i Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Dokumentacja wytwarzana i gromadzona w komórkach organizacyjnych wykonujących zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w urzędach obsługujących organy państwowe i państwowych jednostkach organizacyjnych oraz samorządowych jednostkach organizacyjnych dzieli się na:

- 1) materiały archiwalne – wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego;
 - 2) dokumentację niearchiwalną – inną dokumentację, niestanowiącą materiałów archiwalnych.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, może zostać zakwalifikowana do kategorii „A” lub „B”.
- 1) do kategorii „A” kwalifikuje się dokumentację stanowiącą materiały archiwalne i oznacza się symbolem „A”;
 - 2) do kategorii „B” kwalifikuje się pozostałą dokumentację, zwaną dalej „dokumentacją niearchiwalną” i oznacza się symbolem „B”, z tym że:
 - a) symbolem „B” z dodaniem cyfr arabskich, określających okres przechowywania liczony w latach, podlegającą brakowaniu i zniszczeniu po upływie okresu przechowywania,
 - b) symbolem „Bc”, podlegającą brakowaniu i zniszczeniu po utracie przydatności praktycznej.
3. W uzasadnionych przypadkach Centralne Archiwum Wojskowe może dokonać zmiany kategorii dokumentacji niearchiwalnej, uznając ją za materiały archiwalne.

§ 2. Kwalifikację i klasyfikację dokumentacji ze względu na okresy przechowywania, wytwarzanej i gromadzonej przez komórki organizacyjne, o których mowa w § 1 ust. 1, zawierają rzeczowe wykazy akt.

- § 3.1 Rzeczowe wykazy akt wprowadzają ministrowie i inne centralne organy państwowe w urzędach ich obsługujących oraz kierownicy jednostek organizacyjnych, w uzgodnieniu z Szefem Centralnego Archiwum Wojskowego.
2. W uzasadnionych przypadkach podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą wprowadzać rzeczowe wykazy akt dla nadzorowanych i podległych jednostek organizacyjnych, w trybie określonym w ust. 1.
- § 4.1. Jednostki organizacyjne przekazują materiały archiwalne wytworzone i zgromadzone przez komórki organizacyjne, o których mowa w § 1 ust. 1, do Centralnego Archiwum Wojskowego nie później niż po upływie 15 lat od ich wytworzenia.
2. Termin określony w ust. 1 nie dotyczy materiałów archiwalnych, których okres przechowywania określony jest odrębnymi przepisami.
- § 5.1 W przypadku ustania działalności komórki organizacyjnej, o której mowa w § 1 ust. 1:
- 1) materiały archiwalne przekazuje się do Centralnego Archiwum Wojskowego;
 - 2) materiały archiwalne, niezbędne do dalszej działalności oraz dokumentację niearchiwalną przekazuje się komórce organizacyjnej przejmującej funkcje i zadania komórki, której działalność ustała.
2. W razie braku następcy prawnego, materiały archiwalne i dokumentację niearchiwalną wytworzoną i zgromadzoną przez komórkę organizacyjną, o której mowa w § 1 ust. 1, jeżeli okres przechowywania nie upłynął, przekazuje się właściwej rzeczowo komórce organizacyjnej lub do Centralnego Archiwum Wojskowego.
- § 6. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej powiadamia, o zamiarze przekazania materiałów archiwalnych, Szefa Centralnego Archiwum Wojskowego, przedstawiając dwa egzemplarze spisu akt, sporządzonego według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
2. Przed przyjęciem materiałów archiwalnych Szef Centralnego Archiwum Wojskowego sprawdza stan oraz prawidłowość uporządkowania materiałów archiwalnych.
3. W przypadku nieuporządkowania materiałów archiwalnych w sposób określony w § 7 Szef Centralnego Archiwum Wojskowego może odmówić ich przyjęcia do czasu dokonania odpowiednich zmian i poprawek, określając termin ich wykonania.
4. Przekazanie i przyjęcie materiałów archiwalnych następuje na podstawie spisów akt, o których mowa w ust. 1.
5. Koszty związane z przygotowaniem i konserwacją materiałów archiwalnych oraz ich przekazaniem do archiwum ponosi jednostka organizacyjna przekazująca te materiały.
- § 7.1. Uporządkowanie materiałów archiwalnych polega na podziale rzeczowym akt, prawidłowym ułożeniu dokumentacji wewnątrz teczek akt, ich opisaniu, nadaniu właściwego układu, sporządzeniu ewidencji i technicznym zabezpieczeniu.
2. Materiały archiwalne powinny być ułożone w odpowiednich teczkach akt, w kolejności załatwionych spraw, natomiast w ramach sprawy –

chronologicznie poczynając od pierwszego pisma wszczynającego sprawę. Poszczególne strony akt znajdujących się w teczce powinny być opatrzone kolejną numeracją.

3. Opisanie wierzchniej strony okładki każdej teczki akt następuje według wzoru, stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.
4. Nadanie materiałom archiwalnym właściwego układu polega na ułożeniu teczek akt, według kolejności symboli klasyfikacyjnych rzeczowego wykazu akt komórki organizacyjnej.
5. Sporządzenie ewidencji materiałów archiwalnych polega na umieszczeniu ich w:
 - 1) spisie akt, o którym mowa w § 6 ust. 1, wypełnionym techniką elektroniczną, w kolejności zgodnej z nadanym układem;
 - 2) karcie inwentarzowej, sporządzonej odpowiednio dla każdej teczki aktowej, według wzoru określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. Spis akt sporządza się w trzech egzemplarzach, z których dwa przeznaczone są dla Centralnego Archiwum Wojskowego, jeden dla jednostki organizacyjnej przekazującej materiały archiwalne. Do spisu akt należy dołączyć jego zapis na nośniku elektronicznym.

§ 9. Przekazywane materiały archiwalne, w zależności od ich formy zewnętrznej należy:

- 1) przesnuować w teczkach akt po usunięciu spinaczy i innych elementów metalowych;
- 2) umieścić w odpowiednich opakowaniach, wykonanych z materiałów chroniących przed uszkodzeniem mechanicznym, elektromagnetycznym, chemicznym lub biologicznym;
- 3) zapakować w pudła lub paczki w postaci ustalonej z szefem właściwego archiwum, w zależności od rodzaju materiałów archiwalnych, zaopatrzone w etykiety z nazwą komórki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej wraz z sygnaturami teczek lub innych materiałów archiwalnych.

§ 10. Materiały archiwalne stanowiące dokumentację techniczną, statystyczną, geologiczną, kartograficzną i geodezyjną, fonograficzną i fotograficzną oraz utrwaloną na innych nośnikach należy uporządkować i przygotować do przekazania w sposób uzgodniony z Szefem Centralnego Archiwum Wojskowego.

§ 11.1. Dokumentacja niearchiwalna, podlega brakowaniu po upływie okresu jej przechowywania, określonego w rzeczowym wykazie akt.

2. Brakowaniu nie podlega dokumentacja niearchiwalna niezbędna do prac bieżących w komórkach organizacyjnych, o których mowa w § 1 ust. 1, zwłaszcza konieczna do zachowania do celów kontrolnych i dowodowych.
3. Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej polega na ocenie jej przydatności do celów praktycznych, wydzieleniu dokumentacji nieprzydatnej i jej zniszczeniu.

§ 12. Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej przez komórki organizacyjne o których mowa w § 1 ust. 1, następuje na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, na podstawie zezwolenia wydanego przez Szefa Centralnego Archiwum Wojskowego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do rozporządzenia.

- § 13.1. Do wniosku o zezwolenie na zniszczenie dokumentacji niearchiwalnej dołącza się 2 egzemplarze:
- 1) protokołu oceny dokumentacji niearchiwalnej, według wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia;
 - 2) spisu akt wydzielonych do zniszczenia, według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do rozporządzenia.
2. Protokół i spis, o których mowa w ust. 1 sporządza komisja powołana przez kierownika jednostki organizacyjnej, w skład której wchodzi kierownik komórki organizacyjnej, o której mowa w § 1 ust. 1, oraz pracownik archiwum wyodrębnionego.
3. W przypadku trudności w ocenie brakowanej dokumentacji niearchiwalnej, kierownik komórki organizacyjnej, o której mowa w § 1 ust. 1, może zwrócić się do Szefa Centralnego Archiwum Wojskowego o przeprowadzenie ekspertyzy.
- § 14.1. Bezpośredni nadzór nad fizycznym niszczeniem wybrakowanej dokumentacji niearchiwalnej sprawuje komisja, o której mowa w § 13 ust. 2.
2. Fizyczne zniszczenie wybrakowanej dokumentacji powinno nastąpić w sposób uniemożliwiający odtworzenie jej treści.
 3. Jednostka organizacyjna powiadamia na piśmie Centralne Archiwum Wojskowe o zniszczeniu wybrakowanej dokumentacji niearchiwalnej, w terminie do 14 dni od daty jej zniszczenia.
- § 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Załączniki
do rozporządzenia
Prezesa Rady Ministrów
z dnia

Załącznik nr 1

WZÓR

.....
(nazwa jednostki org. i komórki org.)

Miejscowość, data.....

Spis akt nr...../.....*

przekazanych do archiwum

Lp.	Symbol z wykazu akt	Tytuł teczki (dokumentu)	Kategoria archiwalna	Data		Ilość stron	Sygnatura archiwum wojskowego *	Uwagi
				Rozpoczęto	Zakończono			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Razem pozycji (słownie)

Zgadzam się na przekazanie
akt wymienionych w spisie

Przekazał:

Przyjął:

.....
(podpis kierownika komórki org.)

* - nadaje archiwum

WZÓR

.....
(nazwa jednostki org. i komórki org.)

.....
(nr wg rejestru dzienników, ksiąg
ewidencyjnych i teczek)

TECZKA AKT

(symbol klasyfikacyjny wg. wykazu akt)

.....
(tytuł teczek – hasło klasyfikacyjne wg. wykazu akt)

.....
(informacje o rodzaju dokumentacji zawartej w teczkach)

KATEGORIA.....

Rozpoczęto dnia:.....

Zakończono dnia:.....

Ilość stron:.....

WZÓR

	1	2	3	
4				
5		6	7	
8		9		

Opis karty inwentarzowej:

- 1 – skrót nazwy archiwum
- 2 – nazwa zespołu (nazwa twórcy zespołu akt)
- 3 – sygnatura archiwalna
- 4 – tytuł jednostki odzwierciedlający jej zawartość
- 5 – daty skrajne opisywanej jednostki archiwalnej
- 6 – opis zewnętrzny (techniczny) jednostki archiwalnej m.in. ilość stron
- 7 – sygnatury dawne kancelaryjne i archiwalne w kolejności ich stosowania
- 8 – dodatkowe informacje istotne dla opisu jednostki archiwalnej
- 9 – uwagi (w tym słowa kluczowe i hasła służące do sporządzania innych pomocy archiwalnych)

W Z Ó R

strona pierwsza

CENTRALNE ARCHIWUM WOJSKOWE

Z E Z W O L E N I E

Wyrażam zgodę na zniszczenie dokumentacji niearchiwalnej wyszczególnionej
w spisie akt nr/.....
oprócz poz.*.....
.....

m. p.

SZE F
CENTRALNEGO ARCHIWUM WOJSKOWEGO

* Niepotrzebne skreślić

strona druga

Stwierdza się, że dokumentacja niearchiwalna wyszczególniona w spisie akt
nr...../..... została w naszej obecności zniszczona w dniu.....
W.....
(nazwa instytucji niszczącej)

Komisja

.....

.....

W Z Ó R

.....
(nazwa jednostki org. i komórki org.)

Miejscowość, data.....

**Protokół oceny
dokumentacji niearchiwalnej**

Komisja w składzie: (imiona, nazwiska i stanowiska służbowe członków komisji)

.....
.....
.....
.....

dokonała oceny i wydzielenia do zniszczenia dokumentacji niearchiwalnej i stwierdziła, że dokumentacja niearchiwalna wyszczególniona w załączonym spisie akt utraciła przydatność praktyczną dla komórki organizacyjnej i upłynął jej okres przechowywania określony w rzeczowym wykazie akt.

Załącznik: spis akt wydzielonych do zniszczenia nastronach.

Przewodniczący komisji

Członkowie komisji

.....
.....

(podpisy)

WZÓR

Załącznik nr 6

.....
(nazwa jednostki org. i komórki org.)

Miejscowość, data.....

Spis akt nr...../.....*
wydzielonych do zniszczenia

Lp.	Symbol z wykazu akt	Tytuł teczki (dokumentu)	Kategoria archiwalna	D a t a		Ilość stron	Nr i poz. spisu akt przekazanych do archiwum	Uwagi
				Rozpoczęto	Zakończono			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Razem pozycji (słownie)

Przewodniczący komisji:

UZASADNIENIE

Przedkładany projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów reguluje zasady i tryb postępowania z dokumentacją powstałą w komórkach organizacyjnych wykonujących zadania w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, utworzonych w urzędach obsługujących organy państwowe i państwowych jednostkach organizacyjnych oraz samorządowych jednostkach organizacyjnych stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Określa on zasady: klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji ze względu na okresy jej przechowywania, przekazywania materiałów archiwalnych do Centralnego Archiwum Wojskowego oraz brakowania dokumentacji niearchiwalnej.

Projekt rozporządzenia określa również szczegółowe zadania dla kierowników jednostek organizacyjnych w zakresie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną dotyczącymi obronności i bezpieczeństwa państwa.

Ponadto w projekcie rozporządzenia, ze względu na zadania i kompetencje Centralnego Archiwum Wojskowego w tym zakresie, wprowadza się zasady postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną obowiązujące obecnie w resorcie obrony narodowej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Wejście w życie proponowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie określenia szczególnych wypadków i trybu wcześniejszego udostępniania
materiałów archiwalnych

Na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz.1217, Nr ..., poz. ... i Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Materiały archiwalne wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego, od których wytworzenia nie upłynęło 30 lat, mogą być udostępniane w przypadkach uzasadnionych potrzebami nauki i kultury, o ile nie narusza to prawnie chronionych interesów państwa, jednostek organizacyjnych i obywateli, a także tajemnic ustawowo chronionych.

2. Materiały archiwalne powstałe do końca 1989 r. w związku z działalnością partii i organizacji politycznych są w każdym przypadku udostępniane na potrzeby nauki i kultury, o ile nie narusza to prawnie chronionych interesów państwa, jednostek organizacyjnych i obywateli, a także tajemnic ustawowo chronionych.

3. Jeżeli materiały archiwalne, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają informacje niejawne, ich udostępnianie następuje z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

§ 2. 1. Materiały archiwalne tworzące zasób jednostek publicznej radiofonii i telewizji, stanowiące:

- 1) zapisy dźwięku, obrazu lub obrazu z towarzyszącym dźwiękiem, są udostępniane niezwłocznie po wprowadzeniu ich do ewidencji archiwum zakładowego;
- 2) dokumenty związane z tworzeniem lub pozyskiwaniem przez te jednostki zapisów, o których mowa w pkt 1, mogą być udostępniane w przypadkach uzasadnionych potrzebami nauki niezwłocznie po wprowadzeniu tych dokumentów do ewidencji archiwum zakładowego.

2. Udostępnianie materiałów archiwalnych, o których mowa w ust. 1:

- 1) następuje z zachowaniem przepisów:
 - a) o ochronie tajemnic ustawowo chronionych,
 - b) wydanych na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach;
- 2) nie może naruszać prawnie chronionych interesów Państwa, jednostek organizacyjnych i obywateli.

§ 3. 1. Do wcześniejszego udostępniania materiałów archiwalnych właściwe są:

- 1) archiwa państwowe;
- 2) jednostki organizacyjne z powierzonym zasobem archiwalnym;
- 3) biblioteki i muzea, które gromadzą i przechowują materiały archiwalne wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego;
- 4) państwowe szkoły wyższe, których archiwa zakładowe posiadają zasób historyczny;
- 5) jednostki publicznej radiofonii i telewizji.

2. Kierownik właściwej jednostki organizacyjnej, określonej w ust. 1, wyraża zgodę na udostępnienie materiałów archiwalnych, o których mowa w § 1 i 2.

§ 4. 1. Osoba ubiegająca się o wcześniejsze udostępnienie materiałów archiwalnych składa wniosek we właściwej jednostce organizacyjnej wymienionej w § 3 ust. 1.

2. We wniosku należy podać w szczególności:

- 1) tytuł materiału archiwalnego bądź temat, którego on dotyczy;
- 2) cel i przewidywany sposób wykorzystania materiału archiwalnego;
- 3) nazwę jednostki organizacyjnej oraz imię i nazwisko osoby ubiegającej się o udostępnienie materiału archiwalnego.

§ 5. Oryginały materiałów archiwalnych udostępniane są tylko wtedy, gdy archiwum nie dysponuje kopiami bądź gdy jest to niezbędne ze względu na cel i sposób wykorzystania tych materiałów.

§ 6. W razie nieskorzystania z materiałów archiwalnych w ciągu 12 miesięcy od daty uzyskania zezwolenia, należy ponownie uzyskać zezwolenie na wcześniejsze udostępnianie tych materiałów w trybie określonym w § 3 ust.2 i 4.

§ 7. 1. Odmowa wcześniejszego udostępnienia materiałów archiwalnych wymaga uzasadnienia decyzji w formie pisemnej.

2. Na odmowę wcześniejszego udostępnienia materiałów archiwalnych przysługuje prawo do odwołania do Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER

KULTURY i DZIEDZICTWA NARODOWEGO

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 131, poz. 911).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 grudnia 2000 r. w sprawie określenia szczególnych wypadków i trybu wcześniejszego udostępniania materiałów archiwalnych (Dz.U. z 2001 r. Nr 13,poz.116 i z 2006 r. Nr 98,poz.681), które na podstawie art.3 ustawy z dnia r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr,poz.....) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia z art. 17 ust.2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz.673, z późn. zm.). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wiąże się ze zmianą treści upoważnienia do wydania aktu wykonawczego, wprowadzoną przez art.1 pkt 6 lit.c ustawy z dnia r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr,poz.....).

Projekt stanowi w znacznej mierze powtórzenie dotychczasowej regulacji. Dodatkowo uwzględnia zmianę treści upoważnienia do wydania rozporządzenia. Do przesłanek uzasadniających odmowę wcześniejszego udostępnienia materiałów archiwalnych ustawodawca dodał bowiem ewentualność naruszenia tajemnic ustawowo chronionych (art.17 ust.1a pkt 2 lit.b ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach).

Projekt wskazuje zarówno rodzaje materiałów archiwalnych, które – przy zachowaniu wskazanych rygorów – mogą być udostępniane wcześniej, tj. przed upływem 30 lat od ich wytworzenia, jak i podmioty właściwe do wcześniejszego udostępniania. Z uwagi na szczególny rodzaj posiadanego zasobu archiwalnego, w odrębnym przepisie uregulowano wcześniejsze udostępnianie materiałów archiwalnych przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji.

Ocena skutków regulacji (OSR)

Podmioty na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie, regulując sposób i tryb udostępniania materiałów archiwalnych znajdujących się w archiwach podmiotów uprawnionych do wcześniejszego udostępniania, oddziaływać na te podmioty, w których archiwa te utworzono oraz na podmioty zainteresowane możliwością zapoznania się z materiałami archiwalnymi.

Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych

Rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ rozporządzenia na rynek pracy, sytuację i rozwój regionalny, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy, na sytuację i rozwój regionalny oraz na konkurencyjność i przedsiębiorczość.

Przedmiot objęty projektowanym rozporządzeniem nie należy do zakresu prawa Unii Europejskiej. Nie podlega także notyfikacji w trybie przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Przeprowadzone konsultacje

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z działającą przy Naczelnym Dyrektorsze Archiwów Państwowych Radą Archiwalną (organ opiniodawczy).

Projekt zostanie także zamieszczony na stronach internetowych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

**w sprawie sposobu i trybu udostępniania materiałów archiwalnych znajdujących się
w archiwach wyodrębnionych**

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 217, Nr ..., poz. ... i Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Materiały archiwalne zgromadzone w archiwach wyodrębnionych, z wyjątkiem archiwum wyodrębnionego Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, są udostępniane przez:

- 1) umożliwienie zainteresowanym albo ich upoważnionym przedstawicielom osobistego zapoznania się z oryginalnymi materiałami lub ich kopiami, w pomieszczeniach przystosowanych do swobodnego korzystania z materiałów;
- 2) przekazanie zainteresowanym informacji zawartych w materiałach archiwalnych w postaci pisemnej odpowiedzi na zapytanie albo w postaci reprodukcji materiałów.

§ 2. 1. Materiały archiwalne udostępnia się na podstawie pisemnego zgłoszenia zainteresowanego podmiotu, zwanego dalej "zgłaszającym".

2. Zgłoszenie powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko, rodzaj i numer dokumentu tożsamości oraz adres do korespondencji - jeżeli zgłoszenie składa osoba fizyczna lub jej upoważniony przedstawiciel;
- 2) nazwę i siedzibę osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej oraz imię i nazwisko, rodzaj i numer dokumentu tożsamości osoby upoważnionej, której mają być udostępnione materiały archiwalne - jeżeli zgłoszenie składa osoba prawna lub jednostka organizacyjna;

- 3) określenie materiałów archiwalnych lub tematu, których one dotyczą;
- 4) cel, dla którego mają być udostępnione materiały archiwalne;
- 5) proponowany sposób udostępnienia materiałów archiwalnych.

3. Do zgłoszenia załącza się upoważnienie dla osoby, o której mowa w ust. 2 pkt 1 i 2.

§ 3. 1. Dokumentację dotyczącą osób fizycznych udostępnia się w pełnym zakresie tym osobom do celów własnych, jeżeli nie narusza to prawnie chronionych interesów państwa i obywateli, danych osobowych zawartych w tych materiałach lub informacji podlegających ograniczonemu dostępowi.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, zawierająca chronione dane osobowe osób trzecich, jest udostępniana po anonimizacji tych danych.

§ 4. 1. Udostępnienie materiałów archiwalnych zawierających informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową lub służbową wymaga pisemnej zgody organu, o którym mowa w § 1.

2. Zgodę na udostępnienie materiałów, o których mowa w ust. 1, wydaje się na pisemny wniosek zainteresowanej osoby, zwanej dalej "wnioskodawcą".

3. Wniosek powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko, nr PESEL oraz adres wnioskodawcy, który ubiega się o udostępnienie materiałów archiwalnych zawierających informacje niejawne;
- 2) określenie materiałów archiwalnych lub tematu, których one dotyczą;
- 3) cel wykorzystania materiałów archiwalnych - z uzasadnieniem;
- 4) tytuł uprawniający do uzyskania dostępu do informacji niejawnych.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, załącza się kopię poświadczenia bezpieczeństwa wydanego przez właściwą służbę ochrony państwa lub pełnomocnika ochrony w rozumieniu ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 i z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz Nr 149, poz. 1078).

5. Materiały archiwalne zawierające informacje niejawne mogą być udostępnione wnioskodawcy w zakresie niezbędnym do osiągnięcia celu wyrażonego we wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

6. Materiały, o których mowa w ust. 1, udostępnia się w archiwach, w których są one przechowywane, wyłącznie przez bezpośredni wgląd w oryginały dokumentów lub ich kopie.

7. Fakt udostępnienia materiału archiwalnego zawierającego informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową podlega odnotowaniu w karcie zapoznania się z dokumentem.

§ 5. 1. Udostępnianiu podlegają materiały archiwalne zewidencjonowane, dla których sporządzono środki ewidencyjno-informacyjne.

2. Oryginalne materiały archiwalne udostępnia się po nadaniu im paginacji lub foliacji.

3. Wymogi, o których mowa w ust. 2, stosuje się również do kserokopii i fotokopii dokumentów, jeżeli archiwum nie dysponuje oryginalnymi materiałami.

4. Podmioty korzystające z materiałów archiwalnych mają zapewniony dostęp do posiadanych przez archiwa środków ewidencyjno-informacyjnych, chyba że przepisy w zakresie ochrony informacji niejawnych oraz przepisy w zakresie ochrony danych osobowych stanowią inaczej.

§ 6. 1. Osoba kierująca archiwum:

1) dokonuje, na podstawie informacji zawartych w zgłoszeniu lub wniosku, ogólnej oceny dopuszczalności udostępniania materiałów archiwalnych;

2) zaznacza brak zastrzeżeń odpowiednią adnotacją na zgłoszeniu lub na wniosku.

2. Organ, któremu jest podporządkowane archiwum, lub osoba przez niego upoważniona, odmawia udostępnienia w całości lub części wskazanych materiałów archiwalnych, jeżeli narusza to prawnie chronione interesy państwa i obywateli, dane osobowe zawarte w tych materiałach lub informacje podlegające ograniczonemu dostępowi. Stwierdzenie braku materiałów archiwalnych w zasobie archiwum nie stanowi odmowy.

3. Jeżeli przepisy prawa ograniczają dostęp do informacji wskazanych w zgłoszeniu lub wniosku, czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być poprzedzone złożeniem przez zgłaszającego lub wnioskodawcę wyjaśnień lub oświadczeń albo udokumentowaniem uprawnień do zapoznania się z treścią żądanych materiałów archiwalnych.

4. W odniesieniu do informacji prawnie chronionych, zgłaszający lub wnioskodawca składa pisemne oświadczenie dotyczące sposobu i zakresu ich wykorzystania.

5. Jeżeli w korzystaniu z materiałów archiwalnych, udostępnianych odpowiednio do określonego zgłoszenia lub wniosku, nastąpi przerwa przekraczająca 6 miesięcy, ponowne wykorzystanie wymaga złożenia nowego zgłoszenia lub wniosku.

§ 7. Organ, któremu jest podporządkowane archiwum, lub osoba przez niego upoważniona może:

- 1) uzależnić udostępnienie żądanych materiałów archiwalnych od potwierdzenia faktu prowadzenia prac o wskazanej tematyce lub od przedłożenia przez zgłaszającego lub wnioskodawcę pisma polecającego właściwej w tym zakresie instytucji lub osoby;
- 2) udostępnić materiały archiwalne, z wyłączeniem lub ograniczeniem możliwości ich reprodukcji ze względu na:
 - a) zły stan fizyczny materiałów archiwalnych,
 - b) żądanie przez zgłaszającego lub wnioskodawcę materiałów archiwalnych niezbędnych do prowadzenia prac, o których mowa w pkt 1;
- 3) ustalić maksymalną liczbę jednostek archiwalnych, jaka może być udostępniona jednej osobie w ciągu dnia, z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa zasobu archiwalnego.

§ 8. W przypadkach uzasadnionych potrzebami nauki i kultury, organ, któremu jest podporządkowane archiwum, lub osoba przez niego upoważniona może wyrazić zgodę na udostępnienie materiałów archiwalnych, od których wytworzenia nie upłynęło 30 lat, o ile nie spowoduje to naruszenia prawnie chronionych interesów Państwa, jednostek organizacyjnych i obywateli, a także tajemnic ustawowo chronionych.

§ 9. 1. Udostępnianie materiałów archiwalnych może zostać ograniczone ze względu na:

- 1) ich zły stan fizyczny;
- 2) brak środków ewidencyjno-informacyjnych;
- 3) potrzebę wykorzystania materiałów archiwalnych przez jednostkę organizacyjną przy wykonywaniu jej ustawowych zadań.

2. W przypadku ograniczenia, o którym mowa w ust. 1, organ, któremu jest podporządkowane archiwum, lub osoba przez niego upoważniona informuje o przyczynach ograniczenia zgłaszającego lub wnioskodawcę, wskazując równocześnie przybliżony termin udostępnienia materiałów archiwalnych.

3. Udostępnienie materiałów archiwalnych nie uprawnia zgłaszającego lub wnioskodawcy do samodzielnego ich reprodukcji.

§ 10. Materiały archiwalne udostępnia się po okazaniu przez zgłaszającego lub wnioskodawcę dokumentu potwierdzającego tożsamość.

§ 11. Jeżeli zgłaszający lub wnioskodawca podejmie czynności zagrażające bezpieczeństwu i integralności udostępnionych materiałów archiwalnych można:

- 1) wyłączyć możliwość korzystania z materiałów archiwalnych przez zgłaszającego;
- 2) cofnąć wnioskodawcy zgodę na korzystanie z materiałów archiwalnych.

§ 12. 1. Udostępnianie materiałów archiwalnych jest bezpłatne, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku ponoszenia przez archiwum dodatkowych kosztów związanych z udostępnianiem materiałów archiwalnych w postaci reprodukcji, archiwa pobierają od zgłaszającego lub wnioskodawcy opłatę w wysokości określonej w załączniku do rozporządzenia.

3. Zgłaszający lub wnioskodawca wnosi opłatę, o której mowa w ust. 2, przed udostępnieniem mu materiałów archiwalnych lub przed wydaniem zamówionych reprodukcji materiałów.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.¹⁾

PREZES

RADY MINISTRÓW

1) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia r. w sprawie sposobu i trybu udostępniania materiałów archiwalnych znajdujących się w archiwach wyodrębnionych, podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefowi Kancelarii Sejmu, Szefowi Kancelarii Senatu i Szefowi Kancelarii Prezydenta (Dz.U. Nr,poz.....), które na podstawie art.3 ustawy z dnia r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr,poz.....) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

OPŁATY ZA UDOSTĘPNIANIE MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH W POSTACI
REPRODUKCJI

1)	wykonanie odbitek kserograficznych	czarno-białych	kolorowych
	a) format A4	za sztukę lub za klatkę	- 2 zł - 10 zł
	b) format A3	za sztukę lub za klatkę	- 4 zł - 15 zł
2)	wykonanie fotokopii (czarno-białych) - za sztukę:		
	a) format (cm) opłata		
	9 x 14	11 zł	
	13 x 18	14 zł	
	18 x 24	17 zł	
	24 x 30	22 zł	
	30 x 40	29 zł	
	40 x 50	39 zł	
	50 x 60	53 zł	
	b) wykonanie negatywu fotografii materiału archiwalnego - 14 zł		

Przy zamówieniu przekraczającym wykonanie 10 sztuk fotokopii - jest pobierana zaliczka w wysokości 50 % wartości zamówienia

3) mikrofilmowanie:

- a) negatyw klatka - 2,50 zł
- b) pozytyw metr bieżący - 20,00 zł (kopia na taśmie srebrzej)
- c) pozytyw metr bieżący - 15,00 zł (kopia na taśmie diazo)

4) filmowanie - nie mniej niż 20 zł za jedną jednostkę archiwalną

5) fotografowanie - za sztukę formatu A4:

- a) przy świetle dziennym - 20 zł
- b) przy użyciu dodatkowego oświetlenia - 50 zł

Formaty większe niż A4 lub materiały archiwalne wielostronicowe - przelicza się jako wielokrotność formatu podstawowego

6) wykonanie nagrania z montażem na taśmie zamawiającego - 5 zł za minutę

7) reprodukcje dokumentów aktowych rejestrowane na nośnikach komputerowych - 15 zł za 1 MB obrazu

8) fotografie i inne dokumenty w formie plików cyfrowych:

a) o wielkości pliku nieprzekraczającej:

- RGB - 3 MB 30 zł
- Grayscale (skala szarości) wielkość do 1 MB 30 zł

b) za każdy rozpoczęty MB obrazu powyżej wielkości, o których mowa w lit. a):

- RGB 4 zł
- Grayscale 8 zł

Standardowo skanowanie przeprowadzane jest w trybie RGB; zapis - format TIFF bez kompresji pliku

9) transfer danych na płyty CD-R (łącznie z kosztem płyty):

- a) do 100 MB - 10 zł
- b) do 300 MB - 25 zł
- c) powyżej 300 MB - 45 zł

10) transfer danych na inne nośniki (bez opłaty za nośnik) - 0,25 zł za 1 MB

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia z art. 17 ust.3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz.673, z późn. zm.) w odniesieniu do materiałów archiwalnych zgromadzonych w archiwach wyodrębnionych, z wyjątkiem archiwum wyodrębnionego, podporządkowanego Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wiąże się ze zmianą treści upoważnienia do wydania aktu wykonawczego, wprowadzoną przez art.3 ustawy z dnia r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr,poz.....).

Projekt stanowi w znacznej mierze powtórzenie dotychczasowej regulacji. Dodatkowo uwzględnia zmianę treści upoważnienia do wydania rozporządzenia poprzez określenie szczególnych wypadków wcześniejszego udostępniania materiałów archiwalnych.

Projekt stanowi, że udostępnianie materiałów archiwalnych znajdujących się w powyższych archiwach będzie odbywać się na zasadach ogólnych, unormowanych ustawą archiwalną, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających bądź to z daty wytworzenia danych materiałów (mniej niż 30 lat), bądź też z ich szczególnego charakteru (zawierające informacje podlegające ograniczeniom w dostępie, dane osobowe). Osobom fizycznym materiały archiwalne, które dotyczą ich samych, będą udostępniane w zasadzie bez ograniczeń, o ile udostępnienie takie będzie służyć celom własnym tych osób, a inne przepisy nie sprzeciwiają się temu. Uwzględnienie wniosku o udostępnienie materiału archiwalnego będzie w znacznej mierze odformalizowane – z wyjątkiem sytuacji, gdy przedmiotem wniosku będzie udostępnienie materiałów, mających mniej niż 30 lat lub zawierających informacje niejawne.

Projekt rozporządzenia określa:

- 1) sposoby udostępniania materiałów archiwalnych,
- 2) czynności zainteresowanych podmiotów związane z udostępnianiem materiałów archiwalnych,
- 3) kilka trybów postępowania, skutkujących dostępem do materiałów archiwalnych - uzależnionych od: statusu podmiotu zainteresowanego oraz rodzaju materiału, który będzie podlegał udostępnieniu; określony został zakres informacji i danych, jakich kierownik jednostki organizacyjnej, któremu podlega archiwum, będzie mógł żądać od wnioskujących o dostęp,
- 4) bezpłatność udostępniania – z wyjątkiem przypadków, gdy udostępnienie wymaga poniesienia przez archiwum dodatkowych kosztów lub wykonania reprodukcji

materiału archiwalnego; opłaty za związane z tym czynności ustala załącznik do rozporządzenia.

Projekt określa ponadto enumeratywnie sytuacje, których zaistnienie może powodować czasowe ograniczenie w dostępie do materiałów, nakładając na kierownika jednostki obowiązek poinformowania zainteresowanego wnioskodawcy o terminie usunięcia tych przeszkód.

Projekt przewiduje także prawie swobodny dostęp podmiotów uprawnionych do pomocy ewidencyjno-informacyjnych w archiwum.

Ocena skutków regulacji (OSR)

Podmioty na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie, regulując sposób i tryb udostępniania materiałów archiwalnych znajdujących się w archiwach wyodrębnionych, oddziaływać będzie na podmioty, w których archiwa te utworzono oraz na podmioty zainteresowane możliwością zapoznania się z materiałami archiwalnymi.

Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych

Rozporządzenie będzie wywoływać skutki finansowe dla budżetu państwa w postaci dodatkowych wpływów, jak i wydatków. Ich wysokość uzależniona będzie od ilości wniosków o udostępnienie materiałów archiwalnych, od ilości wnioskowanych dokumentów oraz od stosunku dokumentów udostępnianych bezpłatnie do przypadków, w których wnioskodawcy będą zwracać dodatkowe koszty związane z udostępnieniem. Są to w obecnej chwili liczby trudne do oszacowania – z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że wydatki związane z udostępnianiem materiałów archiwalnych będą się równoważyć z wpływami z tytułu opłat, względnie te ostatnie nieznacznie przewyższą wydatki.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie pociągało za sobą konieczności przyznania dodatkowych środków finansowych z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ rozporządzenia na rynek pracy, sytuację i rozwój regionalny, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy, na sytuację i rozwój regionalny oraz na konkurencyjność i przedsiębiorczość.

Przedmiot objęty projektowanym rozporządzeniem nie należy do zakresu prawa Unii Europejskiej. Nie podlega także notyfikacji w trybie przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Przeprowadzone konsultacje

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z działającą przy Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych Radą Archiwalną (organ opiniodawczy) i z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Z uwagi na specyfikę materii regulowanej rozporządzeniem nie wydaje się potrzebne przeprowadzenie dodatkowych konsultacji społecznych.

Projekt zostanie uzgodniony z nadzorującymi archiwa wyodrębnione organami administracji rządowej oraz Szefami Kancelarii: Sejmu, Senatu i Prezydenta, a także zamieszczony na stronach internetowych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.